

REFERAT |KRS| Formannskapet (2015-2019) d. 08-11-2017

Mødedato Onsdag d. 08. november 2017 kl. 09:00

Mødested Formannskapssalen

Indholdsfortegnelse

Høring- Ny forskrift om tilskudd til utleieboliger fra Husbanken.....	3
Høring - Forslag til forskriftsendring på definisjon av habilitering og rehabilitering.....	8
Tiltak for å redusere svevestøvproblemer i Kristiansand.....	13
Avtale om vertskommunesamarbeid med Kristiansand kommune om kommunale vigsler.....	18

Punkt 147/17: Høring- Ny forskrift om tilskudd til utleieboliger fra Husbanken

Bilag

Høringsbrev.pdf

Høringsnotat.pdf

Forslag til ny forskrift.pdf

Dato: 26. oktober 2017
Saksnr.: 201711892-2
Saksbehandler: Anne Dorthea Skjebstad

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
08.11.2017

Høring- Ny forskrift om tilskudd til utleieboliger fra Husbanken

Sammendrag

Kommunal- og moderniseringsdepartementet foreslår å endre modell for beregning av tilskudd fra Husbanken til kjøp, ombygging og oppføring av utleieboliger. Departementet har utredet to ulike beregningsmodeller som begge vil bidra til å spisse og effektivisere tilskuddsordningen til utleieboliger fra Husbanken. I tillegg foreslås det å endre avskrivningstiden på tilskuddet fra 20 til 30 år. En del av Husbankens retningslinjer foreslås også innlemmet i forskriften for å samle regelverket, og gjøre det mer tydelig og oversiktlig for brukerne.

De ulike endringene, og Kristiansand kommunes høringsinnspill til endringene, vil presenteres ytterligere i saksgrunnlaget.

Alt i alt er Kristiansand kommune positive til endringene som foreslås i høringen. En ny beregningsmodell vil lette administrasjonen av tilskuddsordningen. I tillegg vil innlemmelsen av deler av Husbankens retningslinjer om tilskudd til utleieboliger gjøre forskriften mer oversiktlig og forutsigbar for brukerne. De moderate merkostnadene som forventes som konsekvens av økt rapportering og kontroll samt økningen av nedskrivningstiden fra 20 til 30 år er imidlertid momenter som kommunen stiller seg kritiske til.

Forslag til vedtak:

1. Formannskapet støtter forslaget fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet om å endre forskriften for tilskudd til utleieboliger fra Husbanken.
2. Formannskapet støtter administrasjonens forslag om å beholde nedskrivningstiden av tilskuddet på 20 år.
3. Formannskapet støtter forslaget fra administrasjonen om kompensasjon for økte kontroll- og rapporteringsrutiner som følge av forskriftsendringen.
4. Formannskapet tilslutter seg høringsinnspillet fra Kristiansand kommune.

Tor Sommerseth
Rådmann

Terje Fjellvang
Økonomidirektør

Vedlegg:

1. Forslag til ny forskrift for tilskudd til utleieboliger fra husbanken
2. Høringsbrev fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet
3. Høringsnotat

Bakgrunn for saken

Utleieboligene som Husbanken gir tilskudd til er rettet mot vanskeligstilte innbyggere på boligmarkedet i kommunen. De to alternative modellene som presenteres for beregning av tilskudd til utleieboliger fra Husbanken er begge tydelige, og har fordeler og ulemper. De to alternativene er som følger:

1. En beregningsmodell med faste satser pr. bolig (tilsvarende tilskuddsordningen til studentboliger).
2. En beregningsmodell med tilskudd som en fast prosentandel av kostnadene i prosjektene opp til et gitt tak (slik som investeringstilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser).

Alternativ 1 med faste satser vil, som beskrevet i vedlagt høringsnotat, stimulere til å holde kostnadene nede. Dette kan gå på bekostning av ønsket om å fremskaffe en differensiert og spredt boligmasse integrert i ordinære bomiljøer. For kommunen vil det bli særlig utfordrende å fremskaffe kommunale boliger i sentrale og nyetablerte områder hvor tomteprisene ofte vil være høye. En modell med faste priser kan derfor bidra til konsentrasjon av kommunale boliger i områder hvor boligprisene er lave i utgangspunktet.

Alternativ 2 med tilskudd beregnet som en prosentvis dekning vil være bedre med tanke på å sikre en spredt kommunal boligmasse som også har rom for nødvendige kvaliteter, som kan bli bortprioritert dersom tilskuddsutmålingen ikke er tilpasset faktiske kostnader.

I dag er det ikke en øvre kostnadsgrense for utleieboliger når tilskuddet beregnes. Dersom det settes et tak for kostnadsrammen kan det gjøre det vanskelig for kommunene å skaffe boliger til enkelte av de prioriterte gruppene. Det kan for eksempel være store barnefamilier som har behov for store boliger og ikke har anledning til å skaffe seg dette selv på det ordinære boligmarkedet. Dersom det innføres et øvre tak for tilskuddet vil det bli svært utfordrende for kommunen å fremskaffe boliger til denne målgruppen fordi boligene kan ha en høy anleggskostnad som er over det «taket» som er beskrevet i høringsnotatet. Det kan også føre til at kommunene hovedsakelig velger å satse på boliger med kostnader rett under taket for å motta maksimalt tilskudd, som videre kan resultere i en relativt homogen boligmasse til en stor og mangfoldig brukergruppe.

Kristiansand kan støtte begge de to alternativene som presenteres på bakgrunn av vurderinger som er gjort av Kristiansand Boligselskap KF, Helse- og sosialsektoren og Økonomisektoren i Kristiansand kommune. Begge alternativene forventes å gi noen besparelser for administrasjonen av tilskuddsordningen for kommunene.

Det blir foreslått å stille skjerpede krav til kontroll og rapportering fra kommunens side, og vil imidlertid innebære økt ressursbruk. Av Husbankens veileder fremgår det at kommunen skal rapportere på alle boliger som har mottatt tilskudd, både kommunalt eide og boliger eid av private aktører som har tildelingsavtale med kommunen. Forskriften foreslås endret fra at tilskuddet *kan* trekkes tilbake til at tilskuddet *skal* trekkes tilbake dersom kommunen ikke overholder forutsetningene for tilskuddet. Det vil blant annet si at utleieboligen ikke disponeres av målgruppen som fremkommer av forskriften. Departementet omtaler de økte kostnadene i forbindelse med kontroll og rapportering som moderate. De økte kostnadene vedrørende kontroll og rapportering for kommunene forutsettes kompensert.

Ny forskrift omhandler også et forslag om å øke nedskrivningstiden for tilskuddet fra 20 til 30 år. Dette anser Kristiansand kommune som en lite gunstig løsning da det kan resultere i mindre rullering av kommunale utleiebolig. For enkelte boliger er 30 år for lang tidshorisont fordi behovene kan endre seg raskt og en økt nedskrivningstid da kan redusere kommunens mulighet til å gjennomføre omstillinger og utvikling av boligmassen slik at den svarer til brukergruppens behov. Denne erfaringen har vi for eksempel gjort i forbindelse med bosetting av flyktninger. Omsorgsboliger og sykehjemsplasser har i dag en nedskrivningstid

på 30 år. Kristiansand kommune mener at denne boligmassen ikke direkte kan sammenstilles med kommunale utleieboliger da denne typen boliger tilpasses spesielt til brukerne, og behovet for omstilling ikke er like høyt. Dagens 20 år nedskrivningstid anses som tilstrekkelig, og ønskes derfor ikke endret i den nye forskriften for tilskudd til utleieboliger fra Husbanken.

I dagens formulering av forskriften er tilskuddet et bidrag «til flere egnede utleieboliger for ungdom og vanskeligstilte på boligmarkedet». Forslaget om å fjerne *ungdom* som egen målgruppe er Kristiansand kommune enig i. Departementet påpeker at ungdom er omfattet av ordningene på linje med andre som er vanskeligstilte på boligmarkedet.

Konklusjon

Alt i alt er Kristiansand kommune positive til endringene som foreslås i høringen. En ny beregningsmodell vil lette administrasjonen av tilskuddsordningen. I tillegg vil innlemmelsen av deler av Husbankens retningslinjer om tilskudd til utleieboliger gjøre forskriften mer oversiktlig og forutsigbar for brukerne. De økte kostnader i forbindelse med rapportering og kontroll samt økning av nedskrivningstiden er imidlertid momenter som kommunen stiller seg kritiske til.

Punkt 148/17: Høring - Forslag til forskriftsendring på definisjon av habilitering og rehabilitering

Bilag

Vedtak HELSOS, 07112017, Sak 74/17, Høring - Forslag til forskriftsendring på definisjon av habilitering og rehabilitering

Dato 19. oktober 2017
Saksnr.: 201711812-3
Saksbehandler Ellen K. Torgersen

Saksgang
Helse- og sosialstyret
Formannskapet

Møtedato
07.11.2017
08.11.2017

Høring - Forslag til forskriftsendring på definisjon av habilitering og rehabilitering Sammendrag

Helse- og omsorgsdepartementet har invitert høringsinstanser til å komme med innspill på forslag om å endre § 3 i forskrift om habilitering, rehabilitering, individuell plan og koordinator. Bestemmelsen inneholder definisjon av habilitering og rehabilitering. Høringsfrist er satt til 9. november 2017.

Forslaget til endring er en oppfølging av Opptrappingsplan for habilitering og rehabilitering 2017-2019 hvor intensjonen med endring av definisjonen er å forsterke brukerperspektivet i tråd med målet om skape pasientens helsetjeneste.

I tillegg skal definisjonen fange opp at habilitering og rehabilitering er prosesser som både kan være tidsavgrenset og av livslang varighet og at behovet for tverrfaglig samarbeid og koordinering kan variere over tid i et forløp.

Følgende punkter er fremhevet i Kristiansand kommunes høringsinnspill:

- ✓ En tydeliggjøring av brukerens livssituasjon og mål som utgangspunkt for all habilitering og rehabilitering er veldig bra.
- ✓ Definisjonen bør ta inn i seg pårørendes rolle eller fagpersoners ansvar for å støtte, legge til rette for og motivere for endring hos brukere som ikke evner å delta aktivt selv.
- ✓ Definisjonen bør stille krav til at tiltakene skal være tverrfaglige på lik linje med at tiltakene skal være sammenhengende, koordinerte og kunnskapsbaserte.
- ✓ Habilitering- og rehabiliteringsprosesser bør ha en tydelig vekt på målrettet samhandling og koordinering av tiltakene som den enkelte tjeneste yter. Dette for å oppnå mål om å øke pasientens selvstendighet og sosiale deltagelse. På bakgrunn av dette mener vi at habilitering og rehabilitering må forstås som noe mer enn enkelttjenester som ytes samtidig til bruker.

Forslag til vedtak

[Formannskapet slutter seg til administrasjonens forslag til høringsuttalelse fra Kristiansand kommune](#)

Tor Sommerseth
Rådmann

Wenche P. Dehli
Helse- og sosialdirektør

Vedlegg:
[Høringsnotat](#)
[Høringsbrev](#)

Bakgrunn for saken

Helse- og omsorgsdepartementet har invitert høringsinstanser til å komme med innspill på forslag om å endre forskrift om habilitering, rehabilitering, individuell plan og koordinator § 3. Bestemmelsen inneholder definisjon av habilitering og rehabilitering. Forslaget til endring er en oppfølging av Opptreppingsplan for habilitering og rehabilitering 2017-2019.

Høringsinnspill fra Kristiansand kommune er basert på innspill fra medlemmer i fagutvalg for somatisk rehabilitering i helse- og sosialsektoren, leder- og stabsmøte i virksomhet oppfølging og rådgivere fra oppvekstsektoren.

Helsedirektoratet har utarbeidet forslag til ny definisjon på habilitering og rehabilitering som skal sikre formål som:

Definisjonen skal forsterke brukerperspektivet i tråd med målet om pasientens helsetjeneste. Den skal tydeliggjøre at det er pasienten og brukerens mål for eget liv som skal legges til grunn ved utformingen av habilitering- og rehabiliteringstilbudet.

Definisjonen skal også fange opp habilitering- og rehabiliteringsprosesser som både kan være tidsavgrenset og av livslang varighet og at behovet for tverrfaglig samarbeid og koordinering kan variere over tid i et forløp.

I tillegg til dette skal definisjonen bidra til å klargjøre forståelsen av habilitering og rehabilitering slik det er ment å skulle utøves i både kommunale helse og omsorgstjenester og spesialisthelsetjenesten.

Dagens definisjon ble første gang introdusert i St.meld. nr. 21 (1998-99) Ansvar og meistring og fremgår i dag av forskrift om habilitering og rehabilitering, individuell plan og koordinator:

Gjeldende definisjon § 3 Definisjon av habilitering og rehabilitering:

«Habilitering og rehabilitering er tidsavgrensede, planlagte prosesser med klare mål og virkemidler, hvor flere aktører samarbeider om å gi nødvendig bistand til pasientens og brukerens egen innsats for å oppnå best mulig funksjons- og meistringsevne, selvstendighet og deltakelse sosialt og i samfunnet.»¹

Forslag på endring av definisjon i forskrift:

Helsedirektoratet har fremmet følgende forslag til ny definisjon:

"Habilitering og rehabilitering skal ta utgangspunkt i brukerens livssituasjon og mål.

Habilitering og rehabilitering er målrettede samarbeidsprosesser mellom bruker, pårørende, tjenesteytere og på relevante arenaer. Prosessene kjennetegnes ved koordinerte, sammenhengende og kunnskapsbaserte tiltak fra aktørene.

Formålet er at brukeren, som har eller står i fare for å få begrensninger i sin fysiske, psykiske, kognitive eller sosiale funksjonsevne, skal gis mulighet til å oppnå best mulig funksjons- og meistringsevne, selvstendighet og deltagelse i utdanning og arbeidsliv, sosialt og i samfunnet."

¹ <https://helsedirektoratet.no/retningslinjer/rehabilitering-habilitering-individuell-plan-og-koordinator/seksjon?Tittel=formal-og-overordnede-prinsipper-2498>

Forslag til høringsuttalelse fra Kristiansand kommune:

En tydeliggjøring av at brukerens livssituasjon og mål som er utgangspunkt for all habilitering og rehabilitering er veldig bra, og er sentralt for at målene for habilitering- og rehabiliteringsprosessen skal lykkes.

I dette ligger også en forventning til den enkelte bruker om å delta aktivt i å definere egne behov og mål. Det er ikke alle som har evner eller ressurser til å kunne innta en aktiv rolle i egen rehabilitering. I opptrappingsplanen legges det til grunn en bred definisjon på målgrupper og definisjonen vil være gjeldende for alle aldersgrupper, diagnosegrupper deriblant personer med kroniske lidelser, akutte funksjonstap, rusmiddelavhengighet, psykiske helseutfordringer og personer med kognitiv funksjonsnedsettelse. Det vil variere i hvilken grad den enkelte har ressurser til selv å definere mål og egne ønsker. En finner at definisjonen kan tolkes og at det kan være risiko for avgrensninger hvor de mest ressurssterke brukerne som kan bidra aktivt til å sette mål for prosessen blir prioritert.

Definisjonen tar ikke inn i seg pårørendes rolle eller fagpersoners ansvar for å støtte, legge til rette for og motivere for endring hos brukere som ikke evner å delta aktivt selv.

En stiller spørsmål ved om ny definisjon bidrar til å klargjøre forståelse av fagområdene habilitering og rehabilitering. Definisjonen fremstår som utydelig og omfattende og kan med fordel kortes ned uten at den nødvendigvis mister noe av sitt innhold.

Vi fremmer forslag om at selvstendighet og deltakelse i samfunnet også dekker «selvstendighet og deltagelse i utdanning og arbeidsliv, sosialt og i samfunnet.»

I tillegg foreslår vi at følgende fjernes fra definisjonen «...og på relevante arenaer». Det mener vi blir ivare tatt ved at tilbudet skal ta utgangspunkt i brukers mål og livssituasjon.

En finner at det er uheldig at kravet til at samarbeid mellom flere aktører forsvinner fra definisjonen. Vi mener samhandling, koordinering og tverrfaglighet mellom flere faggrupper er selve metodikken og grunnstammen for å oppnå målene i habilitering- og rehabiliteringsprosessen. I høringsnotatet legges det opp til at enkelttjenester som ytes kan inngå som rehabiliteringstjeneste og at tverrfaglighet kan være indirekte der ulike enkelt tjenester ytes parallelt til bruker. Det presiseres at definisjonen ikke innebærer en utvidelse av det totale ansvaret for henholdsvis kommunene eller spesialisthelsetjenesten. Ved å inkludere enkelttjenester som ytes vil det kunne medføre en risiko for at plikten for å yte rehabilitering sies å være oppfylt dersom bruker får tjeneste fra en faggruppe som yter en enkelttjeneste, for eksempel ved privat fysioterapi og at tjenestene fremstår som fragmenterte for brukerne.

Opptrening kan være et element i en rehabiliteringsprosess, men bør ikke defineres som rehabilitering i seg selv. At bruker får tjenester fra flere faggrupper parallelt kan ha effekt på å begrense sykdomsutviklingen, men for at det skal det skal defineres som rehabilitering må tjenestene være koordinerte og samhandle om brukerens mål. På oppdrag for Helsedirektoratet undersøkte Rambøll hvilket tilbud som finnes av habilitering- og rehabilitering. I deres rapport fra 2014 finner man tilsvarende presisering:

«Ettersom målgruppene for habilitering- og rehabiliteringstjenester er stor, er det nødvendig å foreta noen avgrensninger. En tydelig avgrensning, er at habilitering og rehabilitering innebærer at flere tjenester settes sammen til et helhetlig tilbud. En enkelt tjeneste, selv om denne har som mål å gjenvinne funksjon, er dermed ikke å anse som rehabilitering. Opptrening, forstått som enkeltstående treningstiltak, er funksjonstrening som ikke nødvendigvis fordrer koordinert opp-følgning over en antatt tidsperiode. Målrettede treningstiltak inngår imidlertid ofte som en del av et rehabiliteringsforløp.»

I boken til Normann, Sandvin og Thommesen «Om rehabilitering – Mot en helhetlig og felles forståelse» fra 2003, finner man følgende presisering rundt definisjon av rehabilitering: «En

kan si at rehabilitering ikke kan erstatte eller være et alternativ til pleie og omsorg, men at rehabilitering integrerer og koordinerer ulike nødvendige innsatser, inklusive pleie og/eller omsorg der det er behov for det.» Koordineringen trekkes altså frem som et viktig element i rehabilitering.

Vi mener at habilitering- og rehabiliteringsprosesser bør ha en tydelig vekt på målrettet samhandling og koordinering av tiltakene som bidrar til å øke pasientens selvstendighet og sosiale deltagelse, og at dette gjør habilitering og rehabilitering til noe mer enn enkelttjenester som ytes parallelt rundt bruker.

Forarbeidet foreslår å fjerne «tidsavgrenset, planlagte prosesser for å sikre kroniker perspektivet. Det er kronikergrupper som i et livsløpsperspektiv vil ha behov for trening for å vedlikeholde sin funksjon og i perioder ha behov for mer intensiv rehabilitering ved funksjonsfall. Noen ganger er det egenaktivitet eller enkelt tjenester som er riktig, andre perioder er det behov for mer tverrfaglig innsats. At brukere selv må innrette egen aktivitet og liv etter at de er i gradvis endring vil ikke nødvendigvis si at de trenger kontinuerlig rehabilitering. Rehabilitering dreier seg om å sette i gang endringsprosesser for å selvstendiggjøre brukere til selv i størst mulig grad å ivareta egen helse. Ved å fjerne det tidsavgrensede aspektet mener vi at rehabilitering som en intervensjon om å oppnå endring for bruker blir utydelig.

Det er brukere med medfødte fysiske og kognitive funksjonsnedsettelse som vil ha behov for kontinuerlig og livslange habilitering- og rehabiliteringsprosesser og en ser av forarbeidene at det har vært drøftet hvorvidt det skal være egen definisjon på habilitering. Habilitering og rehabilitering er som også nevnt i høringsnotatet svært ulike fagområder. Brukerne av habiliteringstjenester har som oftest livsvarige behov for tjenester. Mange har komplekse utfordringer med påvirkning av psykiske og kognitive funksjoner, motorisk funksjon, kommunikasjon og adferd. Vi støtter innspill om at habilitering bør løftes frem som eget fagområde og at det bør inngå i definisjonen sammen med rehabilitering da grunnlagstenkning og metodene som benyttes i endringsprosessene har mye til felles.

Konklusjon:

En tydeliggjøring av brukerens livssituasjon og mål som utgangspunkt for all habilitering og rehabilitering er veldig bra. Definisjonen tar ikke inn i seg pårørendes rolle eller fagpersoners ansvar for å støtte, legge til rette for og motivere for endring hos brukere som ikke evner å delta aktivt selv. Definisjonen bør stille krav til at tiltakene skal være tverrfaglige på lik linje med at tiltakene skal være sammenhengende, koordinerte og kunnskapsbaserte. Habilitering- og rehabiliteringsprosesser bør ha en tydelig vekt på målrettet samhandling og koordinering av tiltakene som bidrar til å øke pasientens selvstendighet og sosiale deltagelse. I det legger vi at habilitering og rehabilitering må forstås som noe mer enn enkelttjenester som ytes samtidig til bruker.

Punkt 149/17: Tiltak for å redusere svevestøvproblemer i Kristiansand

Bilag

Vedtak BYUTVIK, 02112017, Sak 212/17, Tiltak for å redusere svevestøvproblemer i Kristiansand

Tabell 2 Tiltak for å redusere svevestøvproblemer 18.10.17.pdf

Dato 25. september 2017
Saksnr.: 201701913-2
Saksbehandler Solvor Berntsen Stølevik

Saksgang
By- og miljøutvalget
Formannskapet

Møtedato
02.11.2017
08.11.2017

Tiltak for å redusere svevestøvproblemer i Kristiansand

Sammendrag

På møtet i By- og miljøutvalget 9. februar 2017, ble det vedtatt et oversendelsesforslag med denne ordlyden: «By- og miljøutvalget ber administrasjonen vurdere å legge frem en sak om ulike tiltak for å redusere svevestøvproblemer».

På møtet i Formannskapet 16.11.2016, ble det vedtatt et oversendelsesforslag med denne ordlyden: «Administrasjonen bes å vurdere hjemmel for datokjøring ved akutt forurensning».

Dette saksfremlegget er svar på begge oversendelsesforslagene.

Kartlegging av luftkvalitet og luftsonekart indikerer at det er viktigst å redusere svevestøvnivåene i Kristiansand og at det er behov for det, selv om dagens krav i forurensningsforskriften ikke overskrides. Tiltak bør rettes mot de største kildene, og det er veitrafikk og vedfyring. Oversikt over tiltak som kan redusere svevestøvforurensning fra veitrafikk og vedfyring er vedlagt. Hjemmel for innføring av tiltak er vurdert. I oversikten er det oppgitt status for gjennomføring av tiltakene. Hvis det skal gjøres ytterligere innsats for å redusere svevestøvforurensning, anser administrasjonen disse tiltakene som de mest aktuelle å gå videre med:

1. Redusere piggdekkbruk. Det foreslås å vurdere muligheten til å inkludere piggdekkbruk i det foreslåtte miljødifferensierte bompengesystemet. Hvis det viser seg at dette ikke kan innføres, bør etablering av piggdekkgebyr vurderes.
2. Bedre veivasking med bedre utstyr og salting med magnesiumklorid i piggdekkseongen. Veier med mye trafikk i sentrumsområder, nær boligområder og langs gang- og sykkelveier bør prioriteres. Disse veier driftes hovedsakelig av Statens vegvesen. Med dagens luftforurensningsnivå kan ikke kommunen pålegge veieier (fylkeskommune og Statens vegvesen) å gjennomføre slike tiltak. Det må etableres bedre samarbeid med formål om å utarbeide forpliktende avtale.

Datokjøring ved akutt forurensning er lite aktuelt å innføre i Kristiansand i dag siden vi ikke per dags dato har hjemmel for innføring av dette tiltaket.

Forslag til vedtak

1. Administrasjonen bes å sende en forespørsel til Vegdirektoratet om å inkludere piggdekkbruk i det foreslåtte miljødifferensierte bompengesystemet i Kristiansand.
2. Administrasjonen bes å igangsette arbeidet med å få etablert avtale med fylkeskommunen og Statens vegvesen om veivasking og salting av de mest trafikkerte veier i sentrumsområdet.

Tor Sommerseth
Rådmann

Ragnar Evensen
Teknisk direktør

Vedlegg: Tabell 2. Tiltak for å redusere svevestøvproblemer

Bakgrunn for saken

Luftkvalitet i Kristiansand

Generelt sett er luftkvaliteten i Kristiansand god. Vinterstid kan imidlertid perioder med fint og stabilt vær eller inversjon (situasjon på vinteren med stillestående, kald og skitten luft på bakkenivå under lave tåkeskyer/lokk) føre til høyere nivåer av luftforurensning (svevestøv og nitrogendioksid), slik at noen personer kan få helseplager.

Målinger av luftkvalitet i Kristiansand sentrum tyder på at nivåene ikke har vært så høye at dagens krav i forurensningsforskriften overskrides for nitrogenoksider og svevestøv. Det er imidlertid et gap mellom nivåene som er ansett som trygg luft og grenseverdiene i forurensningsforskriften. Det er dokumentert at både eksponering for luftforurensning over kort og lang tid medfører økt risiko for helseskade. Dette gjelder spesielt personer med luftveislidelser eller hjerte/karsykdommer.

Lokal luftforurensning har også negativ virkning på vegetasjon og økosystemer. Tiltak rettet mot luftforurensning kan også ha positive ringvirkninger på andre miljøområder. For eksempel vil tiltak som reduserer bruk av personbiler også føre til redusert støy og utslipp av klimagasser.

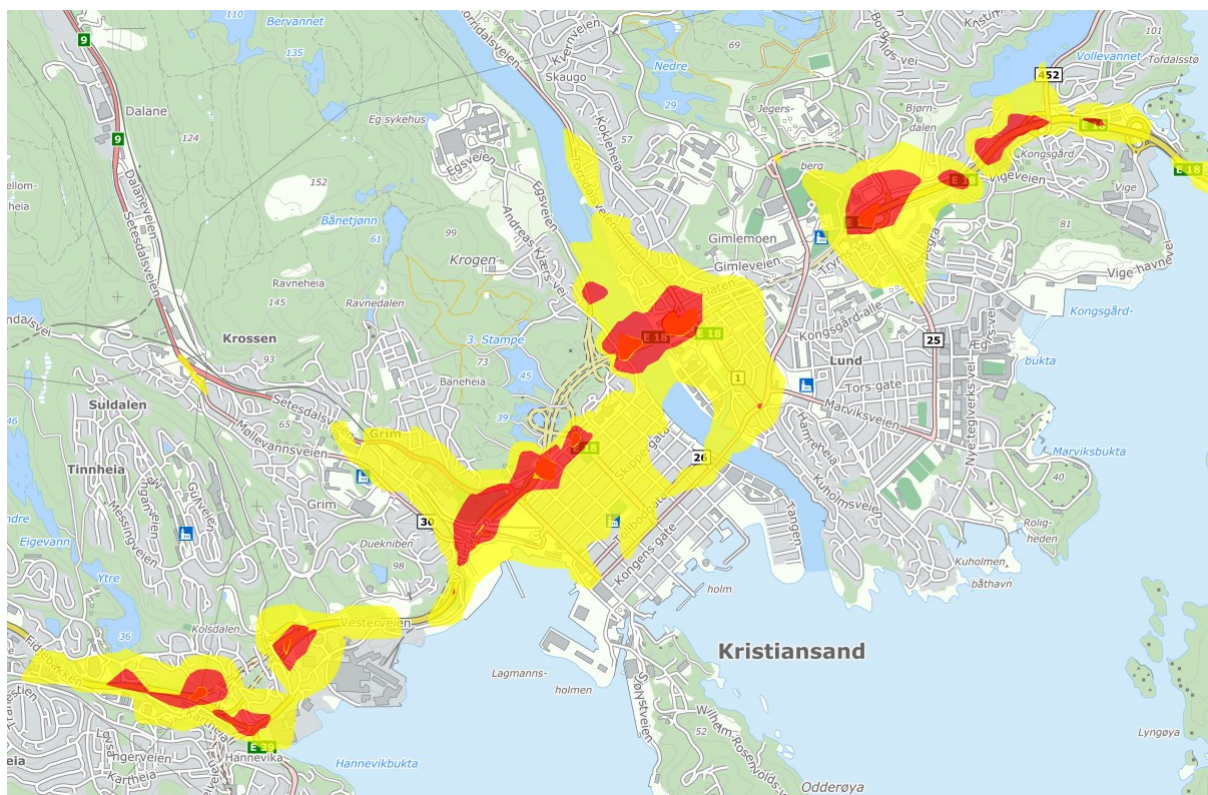
Luftsonekart

COWI har på oppdrag fra Kristiansand kommune utarbeidet luftsonekart i tråd med Retningslinjer for behandling av luftkvalitet i arealplanleggingen, T-1520/2012. I retningslinjen er det angitt grenseverdi for gul og rød sone for svevestøv (PM₁₀) og nitrogendioksid (NO₂), se Tabell 1.

Tabell 1. Anbefalte grenser for luftforurensning ved planlegging av virksomhet eller bebyggelse.

Komponent	Luftforurensningssone	
	Gul sone	Rød sone
Svevestøv (PM ₁₀)	35 µg/m ³ som kan overskrides inntil 7 ganger pr år	50 µg/m ³ som kan overskrides inntil 7 ganger pr år
Nitrogendioksid (NO ₂)	40 µg/m ³ vintermiddel	40 µg/m ³ årsmiddel

Gul sone er en vurderingssone hvor kommunene bør vise varsomhet med å tillate etablering av bebyggelse med bruksformål som er følsomt for luftforurensning. Rød sone angir et område som på grunn av høye luftforurensningsnivåer er lite egnet til bebyggelse med bruksformål som er følsomt for luftforurensning. Luftsonekartet er basert på beregninger for utslipp av PM₁₀ og NO₂ fra veitrafikk, vedfyring, industri, flytrafikk på Kjevik flyplass og skipstrafikk. For luftsonekart for Kristiansand, se bilde under.

Kilder til luftforurensning

Beregningene viser at det er veitrafikk og vedfyring som er de viktigste kildene til luftforurensning i Kristiansand. Veitrafikk og vedfyring bidrar med utslipp av svevestøv (PM₁₀) som medfører at store deler av sentrumsområdet blir liggende i gul sone. Overskridelser av gul og rød sonегrense er også registrert for områder (inkludert boligområder) langs de mest trafikkerte veiene samt utenfor tunnelmunningene. For nitrogendioksid (NO₂) er det kun registrert overskridelser av sonегrensene ved enkelte mindre områder utenfor tunnelmunningene og ved Kjevik flyplass.

Dette indikerer at det er viktigst og behov for å redusere svevestøvnivåene i Kristiansand, selv om dagens krav i forurensningsforskriften ikke overskrides. Beregningene viser også at veitrafikk er den største kilden til svevestøv, men vedfyring er også en vesentlig kilde.

Tiltak

Ved vurdering av utslipp av svevestøv og nitrogendioksid fra veitrafikk, vedfyring, industri, flytrafikk på Kjevik flyplass og skipstrafikk, er det sannsynligvis tiltak rettet mot svevestøv fra veitrafikk og vedfyring som er viktigst i Kristiansand for å forbedre den lokale luftkvaliteten. For tiltak for å redusere påvirkningen av veitrafikk og vedfyring på lokal luftkvalitet, har det blitt gjort en vurdering av trafikkreduserende tiltak (f.eks. parkeringsrestriksjoner, arealplanlegging, trafikantbetaling, kollektivsatsning, lavutslippssone), miljøfartsgrense, gaterenhold og støvdempende tiltak, bruk av piggfrie vinterdekk, valg av drivstoff og motorteknologi, og å redusere utslipp fra vedfyring. For vurdering og oversikt over tiltak, se oppsummering i tabell 2 som er vedlagt.

Administrasjonens vurdering av hvilke tiltak som antas å ha størst effekt på svevestøvnivåene i Kristiansand, er tiltak rettet mot å redusere veitrafikk blant de viktigste. Dette er også et viktig klimatiltak. Andre viktige tiltak som kan redusere svevestøvnivåene, er tiltak rettet mot å redusere piggdekkbruk, og bedre veivasking og salting av vei med magnesiumklorid i piggdekkseongen.

Piggdekkbruk antas å være en vesentlig årsak til produksjon av svevestøv fra veitrafikk. Piggdekkandelen i Kristiansand er forholdsvis høy (ca 40 %), og tiltak rettet mot å redusere piggdekkbruken anses derfor som et viktig tiltak for å redusere svevestøvnivåene i Kristiansand. Administrasjonen ønsker derfor å sende en forespørsel til Vegdirektoratet om å inkludere piggdekkbruk i det foreslåtte miljødifferensierte bompengesystemet i Kristiansand. Det er ikke hjemmel for dette i dag. En avgift for piggdekkbruk antas å redusere bruken av piggdekk. En annen mulighet for å avgiftsbelegge piggdekkbruk, er å innføre piggdekkgebyr som flere byer i Norge har tatt i bruk. Vi mener imidlertid at det kan være en fordel å bruke et system som allerede er foreslått å innføre.

Saksbehandlere:

Alena Bohackova og Solvor Berntsen Stølevik v/By- og samfunnsenheten

Punkt 150/17: Avtale om vertskommunesamarbeid med Kristiansand kommune om kommunale vigsler.

Bilag

Vedtak VALG, 15112017, Sak 18_17, Overføring av ansvar for gjennomføring av borgerlig vigsel

Rundskriv Q 11 2017 om kommunale vigsler(1).pdf.PDF

Forskrift om endring i forskrift om registrering og melding av vigsel - 18. se(1).pdf.PDF

Forskrift om kommunale vigsler - 18. september 2017(1).pdf.PDF

Samarbeidsavtale - Overføring av vigsel til Kristiansand kommune.pdf

Retningslinjer for borgerlige vigsler i Kristiansand kommune.pdf

Dato 30. oktober 2017
Saksnr.: 201712784-1
Saksbehandler Helle Geheb

Saksgang

Valg- og Honorarkomiteen
Formannskapet
Bystyret

Møtedato

08.11.2017
08.11.2017
22.11.2017

Overføring av ansvar for gjennomføring av borgerlige vigslar.

Sammendrag

Stortinget har nylig vedtatt lovendringer i ekteskapsloven, jf. Lov om endringer i ekteskapsloven og bustøttelova m.m. (oppgaveoverføring til kommunene). Lovendringene innebærer at vigselmyndighet overføres fra tingretten til kommunene. Kristiansand kommune må være klare til å ivareta oppgavene fra 01.01.2018.

Stortinget har vedtatt å slå sammen Kristiansand, Søgne og Songdalen kommuner til nye Kristiansand fra 01.01.2020. Det er enighet mellom K3-kommunene om at det velges en løsning der Kristiansand kommune ivaretar tjenesten med kommunale vigslar fram til sammenslåingen er gjennomført. Det er utarbeidet en samarbeidsavtale – Vigsel i Kristiansandsregionen og det er vedtatt i Søgne kommunestyre den 26.10.17 og Songdalen kommune den 25.10.17 å gi rådmennene fullmakt til å signere avtalen.

Vigslene vil foregå i Rådhuskvartalet i et rom som vil være tilrettelagt for formålet. Rådhuset har vært vurdert men kan ikke benyttes da det er utfordringer knyttet til universell utforming. Rådmannen foreslår at bystyret gir vigselmyndighet til 8 navngitte kommunalt ansatte. I tillegg vil Valg- og Honorarkomiteen fremme forslag til aktuelle personer som også skal gis vigselmyndighet. Ordførere og varaordførere i de tre kommunene har sin vigselmyndighet direkte fra ekteskapsloven.

Forslag til vedtak

1. Bystyret slutter seg til den foreslåtte ordningen for gjennomføring av borgerlige vigslar slik den fremgår av saken.
2. Avtalen om vertskommunesamarbeid godkjennes. Kristiansand kommune blir vertskommune for en interkommunal vigselstjeneste (Søgne og Songdalen)
3. Vigselmyndigheten følger valgperioden, men vigselmyndigheten opphører dersom en folkevalgt ikke lenger er folkevalgt eller vigslarens ansettelsesforhold i kommunen avsluttes.

4. Vigselsmyndigheten opphører dersom bystyret trekker tilbake tildelingen.
5. Bystyret godkjenner vedlagte forslag til kommunale retningslinjer og bestemmelser for hvordan ordningen skal praktiseres.
6. Økonomiske konsekvenser som følge av overføring av vigselsmyndigheten inntas i tilleggsinnstillingen, herunder kostnadene til etablering av nytt vigselslokale.
7. Bystyret oppnevner følgende personer som vigslere i Kristiansand kommune:
  1. Helle Geheb
  2. Lisan Gjendem
  3. Camilla Tjørnelund Nilsen
  4. Henrik Vedum
  5. Tore Løvland
  6. Lars Erik Brekne Johnsen
  7. Kristin Johannesen
  8. Stein Tore Sorthe

I tillegg oppnevnes følgende personer etter forslag fra Valg- og honorarkomiteen:

8. Ordningen for gjennomføringen av borgerlige vigsler evalueres ved utgangen av inneværende valgperiode.

Tor Sommerseth
Rådmann

Åse F. Velle
Konst. organisasjonsdirektør

Vedlegg:

Samarbeidsavtale Vigsler i Kristiansandsregionen
Rundskriv Q-11/2017 om ekteskapsloven
Forskrift om endring i forskrift 20. november 1992 nr. 854 om registrering og melding av vigsler
Forskrift om kommunale vigsler
Retningslinjer for borgerlige vigsler i Kristiansand kommune

Bakgrunn for saken:

Lov om endringer i ekteskapsloven og bustøttelova m.m. (oppgaveoverføring til kommunene) ble vedtatt 16.06.17. Med det overføres ansvaret for gjennomføring av borgerlige vigslar fra Kristiansand tingrett til Kristiansand kommune. Lovendringen innebærer at ordfører og varaordfører får vigslingsmyndighet, i tillegg til de kommunalt ansatte eller folkevalgte som bystyret gir vigslingsmyndighet.

Kommunen må selv vurdere hvem som er egnet for oppgaven, og det er ikke satt noe krav om særlig kompetanse eller erfaring. I lovforarbeidene blir det uttalt at det kan være hensiktsmessig at kommunen også gir vigslingsmyndighet til ansatte som er politisk nøytrale.

Vertskommunesamarbeid og K3 samt økonomiske konsekvenser

Stortinget har vedtatt å slå sammen Kristiansand, Søgne og Songdalen kommuner til nye Kristiansand fra 01.01.20. Kommunen har inngått en avtale som innebærer at Kristiansand kommune skal stå for 75 % av utgiftene, Søgne kommune for 19 % og Songdalen kommune 6 %. I disse kostnadene er beregnet inn en stilling på ca. 30 % og øvrig ressursbruk, samt diverse driftskostnader (rekvisita m.m.).

I lovproposisjonen omtales også spørsmålet om betaling, og det sies blant annet at et viktig prinsipp for kommunale vigslar er at kommunens alminnelige vigselstilbud skal være gratis for kommunens egne innbyggere og for personer som ikke er bosatt i Norge. Det vil bli utarbeidet retningslinjer og bestemmelser for hvordan ordningen skal praktiseres.

Vigslingsmyndighet og ansvar for vigslarsseremonier i Kristiansand kommune:

Ordførere og varaordførere (i alle tre kommunene) er gitt vigslingsmyndighet direkte i loven. Det følger av loven at kommunestyret i tillegg kan gi vigslingsmyndighet til kommunalt ansatte, folkevalgte og andre personer som anses som egnet.

De som tildeles vigslingsmyndighet må være personlig egnet og motivert. Ingen kan ha vigslingsoppgaver for andre trossamfunn.

I og med at dette er en ny oppgave midt i en valgperiode tildeles myndigheten ut denne valgperioden og ordningen evalueres slik at det avtroppende bystyret kan ta stilling til om det skal foretas endringer fra neste periode.

Så snart bystyret har tildelt folkevalgte/ansatte vigslingsmyndighet, vil det være behov for forberedelse og skoling. Denne opplæringen vil bli gitt i løpet av november/desember.

Det foreslås vidare at oppgavene knyttet til kommunale vigslar legges inn under arbeidsområdet til Servicetorget.

Ved overtakelsen av denne oppgaven er det med utgangspunkt i bestemmelser og forskrifter utarbeidet forslag til kommunale retningslinjer for hvordan ordningen skal praktiseres. Disse er utarbeidet av administrasjonen og vedlagt saken til godkjenning.

Omfang:

Omfanget beregnes av innbyggertall og informasjon fra tingretten. Kommunens alminnelige vigselstilbud skal være gratis for kommunens egne innbyggere og for personer som ikke er bosatt i Norge, men med lovlig opphold.

Tingretten anbefaler å bruke folketallet som en beregningsmåte for å kunne anslå omtrentlig antall borgerlige vigslar i hver kommune. Innbyggertallet i K3 kommunene pr. 1.1.17 og anslag over borgerlige vigslar pr år:

Kristiansand Kommune	89268 innbyggere	115 vigslar per år
Søgne kommune	11321 innbyggere	15 vigslar per år
Songdalen kommune	6568 innbyggere	8 vigslar per år
Totalt per 1.1.17	107 157 innbyggere	138 vigslar per år

Antall borgerlige vigslar i K3 kommunene utgjør derfor ca. 138 vigslar pr. år. Antallet borgerlige vigslar er antagelig noe høgere i bynære områder. Kristiansand vil måtte dimensjoneres for i underkant av 150 kommunale vigslar pr. år.

Når skal Kristiansand kommune gjennomføre sine vigslar?

Som vist til i ovenfor vil behovet for antall vigslar være ca. 150 vigslar årlig i Kristiansand kommune. Det er erfaringsmessig størst etterspørsel for vigslar inn mot helgene og i sommermånedene. Rådmannen foreslår at Kristiansand kommune tilbyr vigslar en til to dagar i uken, og at tilbudet tilpasses etterspørselen fra innbyggerne. Dette er omtalt i forslaget til retningslinjer.

Hvem skal Kristiansand kommune tilby vielser til?

Lovendringen innebærer en lovfestet plikt til å ha et kommunalt vigselstilbud for egne innbyggere og for personer som ikke er bosatt i Norge. Av lovproposisjonen følger det at det er tilstrekkelig at én av brudefolkene er bosatt i kommunen for at plikten gjelder. Kommunen kan velge å tilby vielser også for brudepar bosatt i andre kommuner.

Lokalisering av vigsel:

Vigslene anbefales utført i eget lokale i Rådhuskvartalet som vil bli spesielt tilrettelagt for formålet. Til dette er klart vil et møterom i kjelleren på Rådhuskvartalet bli reservert til formålet.

Rådhuset har vært vurdert som lokasjon for vigsler og problemstillingen har vært til drøftelse i Rådet for funksjonshemmede, som heller ikke kan anbefale Rådhuset utfra manglende universell tilrettelegging.

På denne bakgrunnen anbefales at en bygger et helt nytt vigselsrom i tilknytting til nåværende museumsområde i Rådhuskvartalet. Her vil en kunne i imøtekomme alle ønsker en har om en egen inngang, utgang rett ut på øvre torg, og et avskjermet vigselsrom som kun er til dette formålet. Kostnadene innarbeides i tilleggsinnstillingen.